

# ZĂRI ALBASTRE



Anul II, No. 3—4, Constanța:

**MCMXLVII**

## DE 1 MAI

Înțelegerea trâmbița din fanfara-i noua, chemare spre serbare.

Trilarile suferinței umane, se succedau grăbite în dimineată zilei de Mai.

Te urmăreau în gândurile intime și-ți călăuzeau pașii către aceeași „Solidaritate” ce trona melancolică pe tribuna înfrățirii generale, ascultând marșul miilor de inimi, care cadenta într'un ritm vioi - mărturisind o adorare mută. Privirea melancolică era reflexul resortului interior, care își depăna în voie firul cugetării duioase.

Câte jertfe nu au fumeșat pe altarul uriaș, mistuite în rugurile aprinse de neînțelegerea unor vremuri turburi. Câte vieți nu au făcut ofrandă cinstitelor daruri! Dar cum era și firesc, a învins. Iar trista ei istorie, nu a fost decât o piatră de încercare; decât temelie pe care se va clădi mai târziu arcul de triumf al unei mentalități noi, aservită omului muncitor. Ajunsă aici cu firul cugetării, Solidaritatea schițează o trezire la realitate, primind defilarea, ce într'un șir compact șerpuia la picioarele ei.

Curioasă adunătură la prima vedere! Oamenii din colțuri îndepărtate de țară, profesioniști ce se deosibeau prin artă și priceperea ce li se cereau, alergaseră sub acelaș drapel, cimentăți durabil de magia muncii, ea singură creatoare de valori și fericire. Țăranul în ținuta hotărâtă de părtăș trudnic al meleagurilor noastre, intelectualul sbârcit de învățătura tomurilor prăfuite din biblioteca vremii și muncitorul cu dârzenia zugrăvită pe figura călătită în dorința-i aspră, de a ține în frâu viața, se prosternază voioși în fața Solidarității umane, într'o vreme când doar ea le-a rămas ca idol și moștenire.

Ajunși în dreptul tribunei fac mutualul jurământ sfințit prin suferințele îndurate: să croiască a lor, lor o viață mai-bună, sub un cer mai bun.

Cazacu Mihail  
cl. VIII L. M. B.

# OVIDIUS ȘI ȚĂRMUL NOSTRU

Sunt nume așa de legate, — și pentru totdeauna — prin suferința celor care le-au purtat, de un peisagiu, de anume locuri și vremi, încit, amintind numai locul de suferință, vine iute în minte, ca un răsunet independent, și totuși bine auzit, numele omului suferitor. Și în adevăr... Iată, Elba (e de ajuns să rostim cuvântul!) ne amintește de micul castician ajuns împărat al Franței și, un timp, stăpînul Europei, sfîrșind într-o insuță, aproape de care o altă insulă, *Planesia*, văzuse moartea ordonată a lui Agrippa Postumus, nepotul lui Augustus, exilat acolo prin înfriga Liviei. De Capri e legat numele împăratului, cu înclinații de arhitect, libertate așa de singuratec spre capătul vîștii sale. Pentru cine amintește de țărmul sting al mării euxine, de Tomis, fruntea cetăților pontice într-o vreme, imaginea, intructivă nimbă, a poetului surghiunit și se trezește în suflet cu puteri mari, covârșitoare...

Ținutul scitic e, așa dar, legat de numele celui mai nefertit poet al iubirii, pe care un poem și o vină, *carmen et error*, — o vină rămasă și azi necunoscută — l-au adus pe țărmurile noastre, care, ciudat, apăruseră în scrisul său anterior exilului, fără ca el să bănuiească urzeala crudului destin. Pe temeiul erudiției mitologice, firească pentru orice poet de sub zodia poeziei alexandrine, unde un Callimah și Filetas foloseau din belșug temele mitologiei, Ovidius își făcuse o idee, dealtfel neguroasă, chiar înainte de a o cunoaște, despre această „margină de lume”, unde avea să fie relegat: un ținut al mizeriei și al foamei, cu apele înghețate, bîntuit, iarnă, de viscoale și ger, vară de arșițe și uscăcune, Scitia întinsă... Acest ținut scitic, pentru Ovidiul încă neafins de edictul împăratesc, se situa într-o geografie aproape reală, hrănit cum era el, ca mai toți poezii de inspirație alexandrină, cu o literatură „științifică” plină de date imaginare și de realități exagerate.

Poetul ajunge pe țărmurile noastre...

Pînă la un punct, ceea ce vede corespunde cu cele citite ori imaginate. Dealtmîntri, în sufletul său mîhnit, locurile acestea nu puteau să-l fărmece, desigur, ca altele la care s'ar fi dus pentru plăceri turistice. Avea și dreptul să fie cu totul nefertit: în locul capitalei plăcute și voloase, un „orașel” de frontieră fără încetare turburat de invazii; în locul unui cer surzător, un ținut sălbatic și lugubru, cu cerul brumos, cu cîmpurile înghețate; în locul succesorilor mondene și literare, o izolare de carantină în mijlocul unor oameni ce nu pot să-i prefăscă talentul și nu-l vorbesc limba. Așa ceva nu putea suferi un rafinat, un om de societate înaltă, ca scumpul nostru Sulmonez. Infrigurat de vîntul rece al toamnei, poetul trece pe țărm, se oprește pe o stîncă spălată de apele mării frămîntate ale mării, căutînd să pătrundă zărlile.. Zidul cetății, cu pietrele sale mari și albe, pare că a ieșit, sub seară, pe stîncile înalte ale țărmului, ca o stăgătoare pe mijlocul Metropolei Tomis...

Umbra latină e mereu aici...

Alții or vedea în Ovidius pe omul svirlit prin desfrîu la țărmul nostru, pentru noi însă el rămîne mereu poetul cu a cărui prezență statură ne-am obișnuit de copil, a cărui nenorocire am aflat-o încă de mici, pe umerii cărui am aruncat și noi „vâul alb de poezie”, fiindcă poetul acesta e, pentru noi, dintre acele *ara spirantia*, bronzuri în care palpita un suflet, au o inimă și sint un simbol.

Ce îl înspăimînta pe O. (și nu mai puțin pe noi, azi!) era frigul grozav, gerul scitic, de care el, mediteraneanul, se plînge: „Val însă cînd sosește posomortul iarnă, rinșind grozava-l buză.” Iarna îi apărea sub chipul de spălmă al lui Boreas, acest Gerilă al mitologiei clasice, în fața cărui ape se schimbă în poduri de chiciură, pămîntul se afundă sub zăpeli, oamenii se vîră sub cojoace mîștoase.

Dar furia iernii nu-l singurui necaz. E însoțită de ventrea cetelor de barbari. Pe podurile de gheață ale iernii vin în goană prădătorii. Cit e timp bun, Dunărea, prin undele ei, e o stavilă pentru dușman. Cînd însă vine iarnă și smulge cu putere acoperișuri și doboară turnuri, cînd Geții se ascund sub lungi sarci și țfari groși, trăgîndu-și pe cap cușme grele din care abia de li se mai vede fața, atunci încep să curgă potop barbarii... Cetatea își închide porțile, luptătorii sule pe ziduri, toți sint în alarmă, Barbarii foesc în jurul sărmanei cetăți pontice, bat cu furie în porți, încearcă să escaladeze zidurile... La metereze, printre apărători, cu coif și armură, iată-l și poetul nostru gata să lupte pentru noua patrie. Săgețile zboară peste ziduri și le poți culege, cu grijă însă, căci au virtul inventat, chiar din mijlocul strălîi.

Mereu, în suflet, cu spălmă învaziei, abia de li mai trage inima pe plugari să-și lucreze ogoarele și, chiar cînd o fac, au o mină pe plug, iar alina pe armă. Păstorul tomitan nu duce vîlța bucolică a semenilor săi din idilele lui Teocrit: el cîntă din fluer, însă ascuns sub coif, iar oile lui nu se tem atîta de lupi, cit de oștile dușmane.

O spălmă, așa dar, îl chinue pe el, ca și pe Tomitani, *barbarul*, a cărui descriere și azi îl mișcă pe cititor, mai ales cînd unele experiențe l-au dat florul acesta. Felul viu în care poetul face să treacă prin fața noastră, ca într-o „paradă” a invaziilor, neamurile fie în năvălire, fie din cetatea Tomis, a dat puțință istoricilor să le studieze în parte, după firea și actele lor.

Grecii „degenerați”, lazii ageri, Bistonii disprețuți de poet („nu trebuie să-i calce vreodată mormîntul”), Coralii cu păr băial, fabuloșii Cimerieni, Besii dunăreni și Geții „bărboși, cruzi și murdari”, Dacii de care Pontul nu-i departe...

Deprins cu mările dulci ale sudului înflorit, Romanul e îngrozit de furia cu care valurile. — „negre” și în versurile sale — sint vînzolite de vînturile vrăji

mașe și din spre nord, Crivățul geros, iar dimpotrivă, Notus.

Lipsa de vegetație îl face mereu să compare cu alte locuri, desigur dragi lui, (ținutul sărac în viță și pomi unde vietate acum: „Oriunde crește vița, mugurii butucilor încofălesc, însă vifile sint tare departe de țărâmul getic; orundă e vreun arbore, crengile și semila de săvă, însă de țărâmul getic departe mai sunt arborii” (Istoria, III 12).

Pe ogorele tomitane nus arbori, nu crește vița cu sirașul dulci din Italia lui, pe maluri de ape nus sălcii, pe dealuri nu-s păduri, ci, oriunde te uști, e doar cimp pustiu: ogoare întinse și... nimeri, nimeri... Ca o a doua mare, se întinde pământul fără arbori, deci fără pasări cîntătoare, și unde pină departe crește pelinul cenușu și amar — ea soarta (comparația e a exilatului), care l-a asvirilit aici: „Rar se ridică un arbor, și-acela sărac, pe întinderi...” (Pontica, III 8).

Unui amic dela Roma, iar altădată soției, i se plinge de apă, care nus bună, cum nu e, pentru el, nici clima. Duce lipsa unui slujitor al lui Esculap, a unui prieten cu care să stea de vorbă în tihnă despre necazuri.

Plingindu-se de oameni și locuri, poetul nu și-a dat, poate, seama ce bogat material lăsa el posterității, care avea să-i păstreze numele de poet, am spune, „dobrogean” (inițial), alături de acela „amorului”. Vold să trimită un dar caracteristic cuiva din orașul etern, — și nu găsește altceva decât săgeți vențioase — îi spune de oile cu lină aspră de pe aici, un soi de „țurcan” cu care vor veni peste secole pe aceași țărâmură getică, ciobanii ardeleni. Femeile tomitane nu știu să țe să artistică lina, fiindcă „n'au învățat arta Minervei”, țesutul. Ele, în loc să toarcă, pisează boabele de grâu, aceste „daruri ale zeiței Ceres”, și poartă pe creștet donițe grele de apă, tablou uimitor pentru el, dar interesant pentru noi, sub aspect etnografic, în Dobrogea și azi, în multe sate, vezi femeii ducînd cofa nu pe umeri, ca Rodica lui Aleksandri, ci pe creștet, *more scythico*.

Într-o lungă și mișcătoare confesiune, cu lacrimi, către soția iubită, intelectualul fin din poet se plinge de absența unor oameni cu care să poată discuta literatură, să le citească un vers ori să le comunice stările sufletești: pe aici nu-s cărți, ci doar săgeți și arcuți, nus un loc de plimbare (ce departe e cimpului Marte din oda horajiană, cu risul zglobiu al fetei, lor iubite...), nici porticele răcoare, nici grădinile Romei. Cînd vede strălăde de pe ziduri scrutînd, cu mină streșină, zărlile, porțile închise care abia îi feresc de invadatori și lumea din jur cu care greu se poate înțelege, O, se simte părăsit, uitat de toți, pradă urtutului și nefericității sale.

Dar anul trec... Viața la Tomis îl deprinde cu jocurile și oamenii. Le învață limba și, într-o zi, i se pare că ar putea scrie versuri în gratul Geșilor. Muza barbară îl înspiră și, la un fel de șezătoare, unde îl ascultă Geși cu tolbe de săgeți în spate, el recită, spre uimirea lor, un elogiu împăratului defunct, lui

Augustus. La versurile poetului surghiunit se clarină capetele getice și săgețile zăngăne în tolbele lor. Ei, „cruzii”, nu înțeleg cum a putut împăratul să fie așa de crud și să-l alunge pe un om care îl slăvea atât.

Poate că, orice speranță a reîntoarcerii literare și spulberării odăi cu moartea lui Augustus, tendințele cu pământul ce sta nu ajun să fie mai strînge, poetul a început să găsească și unele părți frumoase în toată materia hărăzită lui de soartă. S'a apropiat de oamenii pe care, pînă deunăzi, îl tratase drept „barbari” și a găsi ascunsă, sub aparențe cruzimii lor, o inimă înțelegătoare pentru suferințele lui. Astfel ajunge să vorbească el tur'o bună zi, scriînd iaceși unui prieten dela Roma, despre „Tomitanii pe care îi iubesc”, *Tomitae quos ego amo...*

Și, pînă la urmă, a îndrăgit poetul chiar aceste locuri „blestamate” din „marginea lumii”. O mărturie sint versurile următoare, un adevărat pastel de primăvară dobrogeană:

Iarăși zefirii astîmpără frigul. În anul acesta,

Pare-se, iarna în Pont mai arevoie trecut...

Fete zglobii și băeți au și început să culegă

Mii toporași ce pe cimp cresc fără a semănăți.

Iar se smălțează livada cu flori în o mie de fețe.

Gureșul cuc cu-al său glas cîntă a vară mereu.

Și ca să scape de vină că mașteră fu, rîndonica

Face sub streășină culib pentru năcușii ei scumpli.

Iarba, ce sub ala Cererei brazde ascunsă sîntuța,

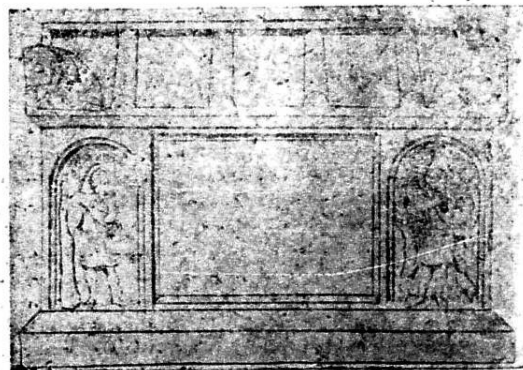
Iese din gîte înăldînd creștele ei delicate.

(Istoria, III 12, trad. Șt. Bezdechi)

Astfel cîntă poetul, pe lira lui italică, frumusețile aaoi apului sacru și, desigur, cîntîndu-le, putem bănuți că gîndurile îl sburau departe, acolo unde alte fete zglobii, deolaltă cu băeții, se duceau să culegă florile așa de felu lte ale primăverii cîmpiei române. Pe obraz îl alunecă o lacrimă, dar îi și înflorește un sus nespus de suav: lacrima e pentru amintiri, pentru trecutul frumos, lăsat undeva, într'un colț uitat al inimii; surisul e pentru viitor.

Și de pe liră, degetele sale rup acorduri noi care au ferm cuil dulos, de dulce suferință, izvorit din fiacru ciobanilor getici în prejma oilor plîpînde.

Prof. Ioan Micu



# 1 MAI!

Carul vremii vine și în anul acesta, să ne aducă odată cu prima zi a lunii Mai simbolul dreptății, al libertății, pentru care forțele umane s'au jertfit, asigurând posterității zile mai luminoase scaldate de un soare mai blând.

Trămbițele aspirațiilor celor mulți, care în trecut erau înăbușite, acum, spre satisfacția tuturor, sună amintirea primei zile a muncitorimii moderne, cu mult depărtată de „Saturările” sclavilor din antichitate. Acum, când văd zăhul străveziu vibrează de imnurile muncii, acum când înteleptul, țărani și muncitorii sorb cu nesăț am cupa înfrățirii, gândul necăruia se îndreaptă către primul 1 Mai, cel dintâi din istoria omenirii, în care se poate vorbi de o dreptate, de o viață mai bună pentru cei mulți, pentru cei îndreptățiți să o aibă! Cu câte jertfe de sânge a fost înfăptuită această zi, poate prea puțini o știu: toți însă avem datoria să cinstim lupta lor prin care au reușit să pună prima piatră la fundamentul unei lumi noi, a unei lumi patronată de vocea sacră a dreptății.

Anul 1884 aduce în America un suflu nou de viață: muncitorimea din Chicago, ajunsă la un grad de maturitate, cere patronilor, dar mai ales exploataților, printre cele mai necesare revendicări fixarea zilei de lucru la 8 ore. Ce însemna această cerință a muncitorimii greu încercată, ne-o arată nu numai neliniștea grăitoare a patronilor, dar mai ales îngrijorarea crescândă a conducătorilor. Muncitorimea găsisse momentul prielnic să-și afirme răspicat dreptul la viață, drept pe care fiecare individ îl posedă din prima zi.

În situațiunea aceasta muncitorilor li se ivise parcă zorile unui răsărit luminos care a fost întunecat de cei puțini, de cei cu stare... pentru puțin timp.

Tărăgănarea răspunsului de către patroni naște greva generală din ziua de 1 Mai 1885, zi în care luceașul biruinții arunca, pentru prima oară, razele-i aurite pe drumul gloriei celor năpăstuiți, ca o ripostă la cerințele celor mulți, patronii, prin mașinațiuni mârșave, prin clasa conducătoare care fără îndoială-i reprezenta, atrag tot de partea lor dreptatea: muncitorii greviști fură aruncați în închisori; iar conducătorii grevei împușcați! Iată cum obișnuiau să răspundă unor oameni umili, clătinați de furtuna asupririlor ce veneau să-și revendice un drept natural, aceia care, privilegiați de rodul unei speculațiuni rușinoase, sau de o întâmplare fericită conduceau în mod automat destinele unei țări, pe plajurile căreia se trambuița fiecare fir de iarbă își poate înălța fruntea umilă la razele îmbietoare ale naturii, netur-

burat de nici un vânt. Cu toate acestea focul aprins în sufletul celor mulți nu poate fi înăbușit și convoaie furtunoase, cu placarde și lozinci, protestează împotriva măsurilor ucigătoare ale exploataților, care de data aceasta în furia lor oarbă aruncă plumburile sfășietoare de vieți asupra manifestațiilor; „Cât de comod se simțeau bieții patroni omorând ființe umane pentru salvarea pungilor încărcate cu Ochiul Dracului”.

Zădărnicia momentană a evenimentelor este transformată, de presiunile adevărului, în revendicări concrete: Ziua de lucru se fixează la 8 ore! Iată primul pas făcut de muncitorii din Chicago în lupta pentru o viață mai bună, o viață pe care însăși existența astăzi ne-o rezervă. Aceasta a fost prima luptă câștigată de proletarii, care însemna înfrângerea exploataților, triumful dreptății asupra nedreptății!

Congresul Federației Americane, pentru proslăvirea sângelui vărsat pe altarul muncii, cât și pentru a eterniza prima victorie a muncii asupra capitalului, a hotărât în 1888, ca în fiecare an masele muncitorești, roiul de albine din fagurele părintesc, să facă mari demonstrații. După cum vedem în foilele calendarului american este înscrisă prima sărbătoare a muncii în cea mai frumoasă zi a anului: când volbura nevinovată se reazăim pe firele fragede, când câmpul este frământat de jocul sbrnălnic al mieilor, când firele de apă și încep melodia... pe înaltul furnalelor falfăie steagul dreptății, roiriile de proletarii izbucnesc în veselie, iar imnurile îmbărbătătoare, ieșite din piepturile înșufleșite, spintecă văzduhul liniștit.

La Paris în anul 1889 avea loc primul Congres al Internaționalei Socialiste, unde se afirma în mod simbolic, unitatea fiilor muncii din lumea întreagă. Aci Paul Lafargue propune Congresului, care aprobă; Ziua de 1 Mai să fie sărbătorită pe tot globul ca zi a Solidarității muncitorimii internaționale. De acum, în inima fiecărui proletar al globului, nasc speranțe surzătoare pentru o viață mai bună; de acum fiecare popor trezit din toropeala-i moleșitoare, după exenplul muncitorilor din Chicago, pornește pe calea cucerei și revendicării, pe calea înfăptuirilor, cimentând fiecare victorie cu sângele vărsat din piepturile celor mulți. Așa fiecare nou 1 Mai aduce noi glorii care întesc surăul biruinței complete!

Poporul nostru și-a făcut din 1 Mai un crez pe ale cărui legi se împletește lupta de mai bine! Cu modestia cinstită țara fiilor muncii, România surăde și în anul acesta la razele mângâietoare ale lui 1 Mai liber!

Jipa Georgeșu cl. VIII L. M. B.

## ASPIRAM...

Am desbrăcat și haina remușcării, zestre neprecupețită a unei lumi în agonie. Senin și mândru, cu forța unui crez nou în mână, înveșmântat de aureola ce părea strălucitoare pe orizontul întunecatei vremi, m'am avântat cu pornirea exaltată a vârstei. Am crezut într-o lume pe care visurile mele o jalonau măestru, idealizând umana creatură. Din rău făcui o salbă de mărgele pe care am aninat-o de gâtul troiței ce străjuia mărturia jertfelor aduse pentru o lume mai bună; doar se va converti. Presăra-se în care credeam că voi trăi tihnit cu pietricele virtuții, de călcau pe ele și cei din urmă oamenii.

Sub ochiul uimit, visul devenea realitate, la care doar aspiram...

Ferică! lume! În brăde de curcubeie și beteală argintie de nămiresmate flori, era încinsă. Se revărsau pe căile bătute cu safir prietenii dintâi ai omului. În fruntea lor, armonia de mână cu tristul sacrificiu, gingașa iubire cu sfiosul destin, pus acum sub dependența muncitorilor, se bucurau de avalma.

Iar omul, această ciudată creatură, singură vorbă cu tălc a unchișului creator, părea că poartă în privire blândețea lui Isus. Și atunci m'am legat să viețuiesc alături. Să ne petrecem viața în a construi palate și grădini, în pustietatea mută...

Sub privirea blajină a muncii, ceși ridici case așezământ temeinic printre noi, am pornit la reconstrucție. Dar uite cum vânturile prismase aduc pe aripile lor norii neliniștei și ai îndoelii.

Uite cum miasele înăbușe chiar vocea rațiunii și omul se clatină șovăitor, cu ochii țintă la troița doborâtă sub povara salbei de mărgele, a salbei de răutăți!

Visul abia înfiripat s'a destrămat.

Poate că nici nu trebuia încă să-l făuresc și dacă ar fi fost posibil, când?

„De mult în vremi mai mari la suflet“.

Cezacu Mihail

cl. VIII-L. M. B.



## TREC ANII...

Afară plouă 'ncet, încet  
Și lacrimi curg pe geamuri.  
Pierdut-o frunte de poet,  
Privește printre ramuri.

Dar amintirile-și iau șborul  
Chiar de e'n noapte 'ntreg pământul.  
Când nu-ți zâmbește viitorul,  
Refugiul tainic e trecutului.

În el găsești copilăria,  
Lipsită de-orice griji lumești  
Căci visul tău e jucăria  
Ce-o faci din orice găsești.

Din goi coceni îți faci fântână,  
Din frunze 'n casă dușumea.  
Din alt coccan îți faci o zână;  
E doar păpușea ce-ți lipsea.

Și astfel zilele se scurg:  
Te depărtezi de toate,  
Și'n mreața clipelor ce fug,  
Rămân iluzii moarte.

De undeva ecou vrăjit  
S'aude 'ndepărtare.  
Ți-apelei urechea. Neclintit  
Asculți cu'ndaiosare:

„Ca picuri anii, trec ușor  
De nu le simți plecarea.  
Și'n urma clipelor ce șbor  
Rămâne 'n veci — Visarea“.

M. V. cl. Villa-Lic. Iad. fetz



## Accento de tristețe

Am plâns, spic de rouă,  
la căpătâiul umilului poem  
văzând cum se despica'n două  
viața-mi de boem.

Am plâns,  
și zorii zilei au bătut tăios în geam;  
Hei, școală, ..  
Avem pe azi multă roboteală.  
„Un pic, aș vrea să descifrez nimicul,  
nimicul din fiecare zi...  
au viața e o cunună de lauri sau de spini?  
fericirea-mi, în piept e doar suspin  
viața e banală, loc sarbăd de pasiuni,  
unul păcălește, altul se înșală  
și ropotul anilor decurge monoton și străin  
Să idealizezi natura virgină,  
sau să evoci petale din copilărie,  
pe atât e de cuminte, pe atât e de nebun.  
De aceea poezia e goală  
Și-a vândut veșmântul regesc pe un pitac de galben  
și umblă de cultă — pe stradă.

Zisau Catin cl. VII L.M.B.

## Revistei L. C.

A crescut colecția „Revistei noastre” cu încă un număr și, lucru curios, se observă inovații. Poșta redacției a luat ființă și a încăput pe mâinile unui adevărat erudit coleg, ce face cinste școlii și curentului sănătos ce vrea să-l mențină printre tinerii poeți, și cărora întocmai cum odată Maiorescu le dădea sfaturi lecundu-i, fără cruțare, colegul nostru ne bombardează cu „efect” întârziat sensibilitatea și calitățile puținilor tineri poeți care au îndrăznit să ceară verdictul lor necruțător. Dar iată că pronia cerească a fost îngăduitoare și pe aceeaș cale a scrisului îți voi răspunde: nu fiind doar un interpret al sufletelor „de genii” cum a binevoit colegul să ne arate că nu suntem. Se vede treaba că numai geniile ce umplu paginile revistei au precădere la domnia sa. Și acum încă un sfat ce mi-a parvenit pe aripi de vânt într'un amurg de primăvară niciodată în calitate dumitale de coleg sfătuitor să nu-ți dai aere de savant în materie de poezie, într'u cât bănuiesc că în viața dumitale nu ai încercat așa ceva.

CAZACU VASILE  
cl. V L. C.

## Prima lapidară

Poetule,  
Ai adunat în slova ta tot nebunescul lumii  
Și cum, așa de smârcuit era  
I-ai dat frumoasă vieță  
Și ai făcut din chiotul nebun  
Chemare.  
Din flori de mușgeai lănoase,  
Ai făcut câmpuri de verdeță.  
Din morții despuiați în oase  
Făcut-ai stele luminoase  
Pentru noi.  
Ai adunat tot colbul din văzduh,  
Și din noroi,  
Ai scos în visteria țării aur,  
Privind cu ochi ca de balaur  
Lumea în mersul ei lipar,  
Ai cugetat c'ar fi mai bine  
Să porți al lumii greu calvar  
Privește'n urmă cum vandalic,  
Cei ce-ți zâmbesc cum totul darmă:  
Frumosul e curmat prin știință,  
Trecută'n lovituri de armă  
Și de durere tu nebun  
Sfârșești plângând noaptea vieții,  
Fără speranța să răsară  
Un soare nou al dimineații.

Șerban Eduard, cl. VIII L.M.B.

## Și noaptea urmează

Giuseppe Parini — Dal Vespro

Și noaptea urmează tăcută  
Cu legi de nestrămutat,  
Coboară în fiecare cută  
Pe 'ntinsul pământ departat.

Piciorul ușor înrouat  
Se mișcă încet și imbină,  
Sub mantia sa, pe 'nooptat,  
Mii de colorii. În surdina

Se atinge încet și treptat  
Întregul amurg-cenușiu;  
Nimic nu mai e luminat  
Și tot e confuz și straniu.

De-i plantă sau de-i animal,  
În beznă la fel par pe sol,  
Căci totul devine egal  
Dei fals, de-i frumos sau de-i gol.

Zadarnic cu ochii pătrunzi  
Să vezi care e auritul,  
În noapte cu totul confuzi  
Cu cel care e adreptul.

Traducere din l. ital.  
de Moldoveanu Mircea

## Clipe'n asfințit

Era 'ntr'un asfințit senin de vară,  
Și soarele râdea pe câmpul aurit.  
Iar cerul limpede, albastru către seară  
Zâmbea, zâmbea, deasupra fericit

Și pe drumeagul aurit de soare,  
Pășea o fată mândră ca o zână,  
Era 'mbrăcată ca de sărbătoare  
Și 'n ochii ei purta lucruri de tină.

S'a aplecat ca să culegă-o floare,  
Spre câmpul cel cu aur presărat,  
S'a ridicat și-a răs zglobiu în soare  
Purtând în păr tot aurul roșcat.

Era atâta vraje pe pământ,  
Și seara cobora ca o stăpână.  
Purta cu ea parfum de flori și cânt  
Și șoapte dragi și calde la fântână.

M. M. cl. VII L.C.F.

# „Luminițe” dobrogene

A trecut furtiv în trăsnetele cărela s'a prăbușit o lume. Au sosit preocupări noi, ce s'au strâns tot mai aproape de omul unui setol al progresului rapid.

Alături de sutele de altare ce au fumezat drept faciă jertfelor aduse, înfrățindu-și firicelul de fum spre țara veșnicilor astre, se ridică sfioasă făclia aprinsă de domnul Pop. Scărișoreanu. Luminițele domniei sale, prinse în beteala volumului apărut, joacă fosforescente ochilor slăbiți de lunga perioadă a întunericului. Sfios, dar gingaș și modest pare volumul poetului, ce a încheieț limanul frăm "ării sale în cuprins de pagini immaculate. Căci după drama încercată, ne pare un liman odihnitor al sufletului muncit. În prezentarea de față nu voi face o analiză viguroasă, disecând și interpretând critic, sentimente ce pălpăesc tremurătoare în flacăra de luminițe și nici nu voi aminti despre activitatea literară a poetului dobrogean, remarcată prin apariția unui alt volum de versuri, cu ani în urmă — Din umbră — ci doar, îmi voi mărturisi supriinderea plăcută față de apariția acestei publicații, apariție ce să-mi fie permis subiectivismul, m'a impresionat atât, încât mișcat la răndu-mi, i-am atribuit valoare de imbald dat tinerei noastre generații și mie personal.

Și dacă am văzut cum din umbră sfioasă a fost aprinsă o luminiță, apoi în librăriile orașului nostru, grele de proza secolului actual, am zărit cum în aceeaș umbră, tremurătoare ard doar pentru sine; căci noi cei mulți, cărora dorința răsădurilor de frumos ne-a fost ucisă în iureșul de vremuri nouă, noi nu ne-am aplecat smeiți, ca tot creștinul la nvlere, să ne apriindem înși-ne de-icim isvorul de lumină. Dar n'a fost răutatea unui suflet, ci sgura unor ani de opreliști. Și iată cum topind-o la lumina-i, am lepădat bagajul nefolositor și sufletul liberat a putut să-și întindă în voie antena prăfuită. Volumul e format din două părți: prima închinată „satului meu, uitat pe undeva prin steпа dobrogeană". A doua cuprinzând cantitativ puține poezii, dar de un lirism și o sensibilitate foarte pronunțată. Abundă tablouri ce se desfășoară dinamic înaintea ochiului uimit. Prind titluri de simboluri și unei vieți sbuciumate. Înșă-și dedicația indică atmosfera în care se menține poetul „lucferii să scrie pe piatra de hotar". Regretul și amărăciunea, nu au lipsit din opera multor poezi, în decurs de vremuri.

Dar puțini au fost aceia care nu s'au lăsat copleșiți, care n'au diminuat sentimentul prin durerea profunzunii lui. La domnul Scărișoreanu, potolit, îmbracă totul într'un voal de duioșie și pentru că unele aluzii, ce s'ar putea numii aluzii intenționate sunt prea discrete, într'o formă de resemnare. Dar și atunci, caerul imaginației sale

creatoare, a tors simbolicul viers în care-și arată ținuta:

„Ne bjiuve 'n obraz ca o sudalmă

Miasmele de mucigel uman...

Se 'ncruntă timpul iar ca un tiran

Când îi ghicești cerului în palmă".

Nu mă pot împedica de a nu face câteva considerațiuni cu privire la luminițele, ce în cude vânturilor ce și-au făcut răscruce de hotar aici, continuă să ardă tot mai hotărît și a stabile în acelaș timp câteva caractere ale operei sale. Mă voi feri de a încadra pe poet într'unul din curentele cunoscute, într'u cât nu forma în care a fost încadrat ne interesează, cât faptul că este un militant în slujba artei. Reminescențe din timpul tinereții vnalnice, a rămas lirismul avântat ce îmbracă cugatarea întrupată într'un pastel seu o mărturisire proprie:

„Din răul pr'ns în fire ce-mi picură pe glesne

Mai simt trăirea plină țesută atât de lesne

În care cresc deodată lumini de curcubeu

Și doar o clipă 'n ele surăde Dumnezeu".

Cât privește complexitatea omeneștilor sentimente, va găsi făgas într'un viers simbolist, de cele mai multe ori. Întruchipare maiestră în acest sens e Trăița. Și Dobrogea cu specificul de stepă la margine de mare este transpusă în formele poeziei grăitoare, cu atmosfera intimă a vieții de pe- aici.

„Și când pătrunzi în satul cu fântâne

Sub cumpenele din umbrirea strămtă,

Apropie-te 'n cet să nu te simtă

Dulăii mari ce străjuesc la stăne".

Am lăsat la urmă gingășia poetului, până ce și în tratarea subiectelor:

„Floare de câmp, lumina 'n tine urcă,

Și rodul tău luceferii 'nconună.

— Ce țî pasă ție floare de furtună

Când poți să duci Dumnezeirea 'n cărcă!"

Tablouri de seninătate și perfecțiune artistică consacră și smul'g admirației pentru poetul dobrogean.

Așa am înțeles să fie un prinos din partea unei generații, ce mai îngenunche încă pe altarele frumosului.

Cezacu Mihail

cl. VIII-a L. V. E.

## T I E

M'ai dăruit cândva un gând

În fapt de inserare.

Și-am încercat să fac din el

Un sir de pietre rare.

S'a spulberat... De-atunces frânt

Doar plăus suitu-mi are.

Azi steu stăscuț tainicul cânt

Al vântului pe mare

Aș vrea în el să pot găsi

Îțman și împăcare.

Și un val să-mi ia un gând cu gl

Și să-l destrame 'n zare.

PreDESCU Tatiana cl. VII L. D. I



# Conștiința și viața omului

„Ce suntem noi pe talazurile omenirii? Credem că le stăpânim, iar ele ne saltă de colo până colo” scrie undeva autorul lui Faust, arătând nimicnicia omului, ființa superioară, apărută pe scoarța globului cu menirea de a întemeia o specie nouă, de a lăsa urmele existenței sale, întocmai cum o cometă în trecere prin univers împrășteie o fărâmă din materia ei sau cum un mănunchiu de plante încearcă să clădească în imensitatea oceanului o insulă.

Și noua ființă era o înfimă parte din cosmos, însă prevăzută cu o structură intimă atât de complexă încât totul trebuia să i se supună. Sufletul său era ca un tezaur fără fund ce se ascundea în materialul plămădirii sale și în mijlocul acestei camere întunecoase apare conștiința ca luminița unei candelă ce avea să-l îndrepte pe om spre bine, frumos, adevăr. Conștiinței îi datorește omul locul pe care îl ocupă pe bătrânul glob de humă.

Intocmai ca și albastru ce dintr'un pumn de ceară construiește un fagure cu mii de căsuțe de o adevărată perfecțiune geometrică, tot așa ea clădește palatul minunat al sufletului. Misiunea conștiinței a fost înaltă. A servit omului la înălțarea individualității, făcând din el un „zoön politikon”.

În momentul când simțurile lui au venit în contact pentru prima dată cu realitatea înconjurătoare, simfonia ființei noi se născu. A fost extaziat de ceace i se desfășura în fața ochilor Sus o pânză de un albastru senin la care se adăuga strălucirea unui astru puternic sau o imensă întindere neagră presărată cu mii de picături de argint, iar jos el, omul, în mijlocul plantelor și animalelor.

Desamăgitor extaz! Lumea care îl primea era cu mult mai necruțătoare. Trebuia să lupte, să și chinuiască, puținul lut din care era construit pentru a smulge câteva clipe de fericire fugară.

Se simțea un străin într'o lume care nu era a lui, simțea o stranie antipatie în fața naturii. Și tot mediul înconjurător era ostil lui! Conștiința a fost aceea care l-a ajutat să se descurce făcând din el o ființă superioară, deosebită deci fundamental de mediul înconjurător. L-a îndreptat spre un alt fel de viață, alt fel de a reacționa contra naturii că căuta să-l subordoneze legilor ei, căci în timp ce animalul se simte luând parte pe deaîntregul în ritmul mecanic al naturii, reacționând prin aceleași instincte cu aceleași caractere stereotipe ca

ale mediului natural incapabil de evoluție, păstrând în făptura sa trăsăturile mediului în care trăește, omul este cu totul deosebit și își desfășoară viața pe alt plan.

Materialismului prozaic al naturii el îi opune refuzul său, bazat pe puterea de a modela, lucrurile sau de a produce altele noi. Inovator, capabil de evoluție, înzestrat cu puterea de a proiecta, năzui, el trăește în sfera libertății. Pasivității, cauzalității, uniformității și inerției naturii el îi opune puterea de a face față la situații noi și de a crea, a conștiinței. Această opoziție între structura conștiinței și structura naturii împreună cu obiectivizarea celei din urmă, l-a făcut pe om să se simtă străin în lumea ce-l primea și să tindă spre îndeplinirea unui ideal de libertate care a fost socialul.

Iată de ce se spune că omul este prin excelență o ființă socială, iar Aristotel îi acordă atributul amintit.

Sustragerea de sub determinismul natural i-a dat omului posibilitatea de a-și crea un mediu nou de viață, mediul cultural și implicit puțința de a se realiza în cadrul forțelor morale și creatoare ale acestuia. Acolo unde există o aderență mare între natură și om societatea este înapoiată. În societatea primitivă, omul se simte apropiat — o apropiere magică — de natură, câteodată chiar identificare — Odată, încadrat în sistemul forțelor spirituale ale societății, omul a tins către o cunoaștere din ce în ce mai largă, către o evoluție a valorilor culturale, construindu și o lume nouă, bazată pe alte legi decât cele ale naturii. El a creat din ce în ce mai mult și în domenii diferite pentru a se face cerințele gigantului ce stă zăvorât în făptura lui, dar indirect de a ajunge la orizonturi nebănuite, putând să explice din ce în ce mai mult fenomenele lumii înconjurătoare, rostul lui pe pământ, o viață lipsită de pericolul permanent de uitare dată.

Dacă făcția conștiinței l-a condus pe om pe un drum spinos dar aureolat de succes sau cum spune Rousseau: „Conscience, Conscience, juge infailible du bien et du mal qui rends l'homme semblable à Dieu” în schimb, în apogeul unei civilizații, și-a dat el seama de această imensă forță? De multe ori nu. Nu, pentru că ființa umană a fost prea mult îngrădită de ideea că ceace cunoaștem reprezintă tot ceace se poate realiza, reprezintă absolutul.

MUNTEANU NICULAE, CL. VIII L. M. B.

## Cântec pentru o statuie neisprăvită

Te-am adunat din piatra asta tare  
Cu mâini adânci, cum mi-aș culege clipa,  
Când trist o văd sau când îi simt risipa,  
S'o strâng în pumni, s'o'nchid, să nu mai sboare.

Te-am vrut un vis să-ți scuturi alb aripa  
În ochii mei năuci, tu, piatră tare.  
Să-ți beau în pumni și forme și culoare,  
De țiaș fi dat la urmă n dar și clipa.

Acum te uit... de ciobul vechiu de piatră  
Îmi sărgeră, plângând în seri, orbita;  
De tâmplă roua fildeș înflorit-a.

Și stelele, ce s stinse azi, mă latră...  
— M'a sărutat o fată într'o seară,  
Tie-i în mâini petale mici de ceară.

*E. St. Petrescu, L.M.B.*

## Am sugrumat un crin

Pustiul hid și rece se lasă în amurg  
Și'nfiorat tresar...  
Dece în pare viața și inima un rug  
Din vechiul sanctuar?  
În colțul unei străzi, ce vremele l-au stins,  
Stă trist un felinar.  
Pribeagul vânt aduce în sufletu-mi aprins  
Un simțământ amar.  
Și vrând să-mi abat pașii mijlocul să-ți cuprind,  
Când stai seara și torci...  
Dar ochii tăi, copilă, — ca 'n alte dăți zâmbind —  
Spre mine nu-i întorci.  
Aseară la vecherle eu te-am văzut trecând  
Cu pasul rar și lin.  
Desamăgit, copilă, cu inima plângând,  
Am sugrumat un crin.

*Petre Cărușeru, L.M.B.*

## E noapte

E noapte  
Doar luna triumfă pe cer  
Și stelele rid sclipind  
efemer...  
E murmur de frunze  
Un bist trandafir  
Își pierde mirosul  
furat de zefir  
O clipă  
Și'n taină toți au amuțit  
Toți chiar și pământul  
doarme fericit...  
E noapte  
Doar luna  
triumfă pe cer  
Și'n negură doarme  
visând lucifer...  
Tăcere'i în jur  
un greere'n șoapte  
Mai cântă încet: „E NOAPTE”...

*L. I. C. Băeți*

## Îți amintești?

Cad flori de piersic ca atunci,  
Când tu, iubito, ai plecat.  
Îți amintești? — E mult de-atunci...  
Dar eu nici astăzi n'am uitat.

Era prin luna lui April,  
Când lângă lac ne-am despărțit,  
Eram pe-atuncea un copil  
Dar totuși, mult am suferit.

În clipele de despărțire,  
Vedeam măhnit cum mi se curmă,  
Întăiul viș de fericire  
Și poate cel din urmă...

*P. cl. IV L.M.B.*

## CONSTANȚA

Oraș cosmopolit ce stai de straje  
La poarta paradisului oriental,  
Deși n'ai fost orașul meu natal,  
Tu ncerci asupra mea o vraje.

Alături de colibe pescărești pe mal  
Ridici spre cer monument etaje.  
Turn de moscheie ascuțit, naveje  
Aduce tropicale parfumuri de santal.

Bizar model de maritimă urbe,  
Cu străzile-ți înguste și pe-alocuri curbe  
Tu pari mai mult bazar de orient.

Ași vrea să-ți cânt din farmecele ascunse,  
Dar parcă pentru asta n'am talent  
Și-atunci le las... mistere nepătrunse.

*Mihail Ilie, cl. V L.C.I.*

## SUFLET

Cât ești elev te'ncearcă și-o ispită:  
Închis mereu în zidurile școlii,  
Intocmai ca'n ajunul trist al bolii,  
Te sbați într'o durere ne'nfălnită:

Iar cărțile svârlite'n dar la molii  
Se plâng amar, cu slova necită,  
Stai și visezi în banca prăfuită  
Și tainic inima-ți trimite solii...

E prima'nfiurare viu trăită,  
E dorul tânăr, ne'nceput... și toate  
Se-avântă 'n sbor pe-a gândului clipită,

Călătoresc spre zări îndepărtate,  
Drept sfânt prinos de dor pentru iubită  
Ai vrea să fugi... dar școala-i o cetate.

*Niță R. Ion  
cl. VIII L.M.B.*

## ȚI-AMINTEȘTI ?

Am stat mult pe malul mării. Ți-amintești ?

Era târziu.

Viorie visa marea sub un cer tot vioriu.  
Și pe când simțeam pe suflet pașii pudicei tăceri,  
Gândul ne purta departe, peste tot și .. nicăieri.

Ți-amintești ? În seara ceea nici o șoaptă, nici un  
svon.

N'adia din largul mării: oboșise Poseidon.  
Doar din când, în când prin aer, câte'un suflet  
de necat,  
Fălăjia în sborul vr'unui pescăruș întârziat.

Singuri stam pe malul mării, Ți-amintești ?

leșise luna, heruvimi de foc pe cer;  
Ți-am șoptit îmfiorată ca de vraja unui vis:  
Să pornim, iubite; Raiul, porțile ni le-a deschis.

G. N. cl. IV-B L.I.F.

## MARINĂ

Talazuri verzi, urlând dement, gem parcă,  
Mușcând cu pațimi și blestem din stânci;  
Băloase alge strâng cu mâini adânci  
Miresme într'un fund fărmat de barcă.

În zare ceru' a lunecat pe brânci;  
Fug nouri trași de-o nevăzută barcă;  
Albi, pescărușii pe aripi încarcă  
Dantelele împletite printre stânci.

De câtă vreme stau privind văltoarea ? —  
... Aștept un innecat să-mi prindă brațul.  
— Să-mi fie teamă să-i simt înceștarea ? —

Să-i sorb ființa dusă 'n tot nesațul,  
Apoi să fug, să tac cum numai zarea  
Și mori când noaptea își despoaie brațul.

E. St. Petrescu, L.M.B.

## NOSTALGIE

Mă poartă ades imaginația hoinară  
În orele de vis din nopțile târzii,  
Când totu-i mort afară de stihii,  
Spre calde țări cu iz de scortșoară.

Visez un dar întinderi vechi pustii.  
Cum gabi sar ca mistica sahară.  
Spre jungle dese visul meu coboară  
La Ecuatorul zeilor stranii.

Un morb ascuns în sângele-mi ferbinte,  
Un blestem netradus încă 'n cuvinte  
Mă depărtează veșnic de real.

Wiking bătrân uitat de vreme la coastă  
Mă simt când văd cum val de val.  
Și-aș vrea să plec pe întinderea albastră.

Ilie Mihal  
cl. V L. I. C.

## 1 MARTIE

Un soare cald împrăștie azi ceața  
Și dimineața,  
Își varsă sgomotos torentul pe trotuare  
E soare...

Prin geamul lustruit, la prăvălii  
Și ceasornicării,  
Ștau. Împletită 'n roșu cu albul de ninsoare  
Suave mărțișoare...

Sub soarele ce seacă apele în fum  
Pe drum...  
Le etalează 'n mers gingașe cete,  
De albe fete.

„De ce n'am cui să dau și eu un mărțișor ?”  
Mă 'ntreb. Și-un nor  
Își trece grisul de melancolie peste mine,  
Spre zări senine.

Mihal Ilie  
cl. V. L. I. C.

## Lacrimă 'n lagună

Te-ai despărțit de mine ca frunza de pe plop  
Uitată de furtună.

Sub ramurile goale privirea mea prin gropi,  
Î'o lacrimă 'n lagună.

Tăcut stă satul care l-am părăsit de mult,  
Desculț pe culmi ș'ogoare.

Numai suntem aceiaș; și-mi pare timpul slut  
Prin liniștea de ponoare.

Lumina sgribulită se mistue 'n apus,  
Sub pașnicele neguri.

Iubirea mea de ieri; nu cred să te fi dus,  
Să rătăcești pe măguri.

Mi-i sufletul o stepă cu ierburi uscate,  
Și vânt fără de ploi,

Petre Căruțeru, L.M.B.

## Epistolă îți scriu

Sunt singur pe aici și mi-i pustiu,  
E frig și ninge. Și tu îmi ești departe,  
Iar vântul iernii a'nceput să poarte  
Pe aripile-i aspre, o raclă, un sicriu.

În satul nostru, cu străzile pustii și reci  
E iarnă ca și-aici. Și vântul bate  
Puternic vuet. Pustiu. Singurătațe,  
Doar tu mai ai viață, pe uliți să mai treci.

Tu le colinzi într'una; parfum de nalbe vii  
Îți plângi singurătața și jalea nemiloasă  
Ce te-a cuprins; și care și'n mine ea apasă,  
Gândind mereu acolo, la tot ce-a fost. Mai ști ?

Mai ști de visurile noastre, ce le împleteam  
adeseori,

În serile de vară, în vuetul de ape  
Când îmi ședeai la piept, când încercam fiori ?  
În serile tăcute, când te aveam aproape ?

Dinel Algin  
cl. VII L. I. C.

# ALTĂDATĂ ȘI ACUM



Se împleteau șglobii raze blânde, împânzind beteala albă a cireșului, cu stropi galbeni. Semet, de ani rămași necrestați pe grinda răbojului — străjuia petecul de grădină, mărturie a unor vremuri apuse. Sub el, o bancă sbârcită de vreme, cu jgheaburi pline de rouă, scânteia feeric în dimineața

zilei de primăvară. O boare caldă înmiresma văzduhul cu sălbatec miros de fragedă sulfină și parfum suav de cireș. Pe cărăruia ce trimite un braț la fântâna năruită de povara anilor, se văd venind trei tineri.

— Dragii mei, spune primul, să poposim pe banca aceea și să dăm frâu gândurilor noastre, părtași fiindu-ne cireșul și mireasma din grădină.

— E drept că-i tare odihnitor aici, replică cel de al doilea. Dar după câte îmi spunea bunicul cireșul de față e învățat să audă alte lucruri decât cele ce fac să nu-ți încapă în piept aleanul. Veneau sfioși aici, în umbra trimisă a serii el și ea.

— Dar bine, adaugă cel de al treilea, un el și un ea, mai vin și astăzi!

— Mai vin și, iată că au găsit firul frământării noastre. Ei și ele de atunci erau o altă generație, inobilată prin virtuți. Ce suflete! Ce oameni! Doar și noi suntem la fel plămădiți însă nu mai avem nimic din omeneșul celor de atunci.

— Nimic din naivitatea celor de ieri, vrei să spui, adaugă primul. Și cred că îmi vei da dreptate, căci n'ai să uiți scara evoluției pe care o urcăm mereu.

— Numește-o evoluție dacă vrei, răspunde acelaș, dar vezi și tu că sufletul omeneș, constituția sufletească după care oftăm noi, nu mai e aceeaș.

Dar aceasta nu ca să mă dezic. Evoluția nu i-a ajutat cu nimic. De înii de ani aceeași au fost frământările lui. Aceleași pasiuni l-au încântat. Aceleași sentimente i-au țărnut în pieptul, aceeași furtuni de patemi i-au răscolit mărele sufletului. Aceleași valori i-au înghițit pe unii, i-au scos la liman pe alții.

— Și totuși vedem cu toții, adaugă cel de al treilea că din acest punct de vedere, generația de azi, nu se mai aseamănă ca cea de ieri. Să fie oare datorită mediului, structura acestei societăți pur materialiste? Să fie oare o consecință a dramei încercate? Sau criza aceasta morală deslănțuită, din ciocotul căreia va ieși o lume nouă, criza aceasta rostogolește în torontul ei sufletele tinerimii noastre setoasă de viață, cultura nefiind vreun obstacol. Și cu cât puncte solide de reper

lipsesc unora, cu atât și o înțelegere greșită a vieții, a unei vieți adecvate vârstei și rostului ei. De aici lipsa de interes pentru comorile spirituale și o vădită înclinare către distracții istovitoare. Subordonând sufletul, produc nivelarea în masă, având o generație ca cea de azi.

— Dar bine frate, întrepuie primul, te-ai avântat în considerațiuni ce ajung a fi tămăiate cu frunza uscată a pesimismului. Ia spuneti-mi și mie vă rog, ce vi se pare așa de bun, așa de înălțător la generația de ieri? Să pot motiva în fine regretul vostru.

— Îți voi răspunde eu, intervine cel de al doilea. Erău suflete curate, nealterate de cocleala ucigătoare a emancipării și rafinamentului celor de azi. Blândețea mergea mână 'n mână cu credința ce de veacuri a luminat întunecul acestui neam urgisit. Bunătatea lor sufletească îi făcea să se gândească tot la fapte caritabile și nu calculate cum se mai fac și azi. Aspirațiile lor făceau cinste orcării părinte și munca le seconda pașii la împlinirea lor, le era părtașă vrednică de niște oameni vrednici — nu câștigul fără trudă ținut și visat de noi. Imbrăcau totdeauna straiul curățirii sufletești, în acțiunile lor și cu atât mai mult în viața lor erotică. Era o adevărată delectare sufletească să-i auzi, după spusele bunicului, vorbindu-și doi tineri. Aci dragii mei, ninși de floarea cireșului acesta, câți nu si-ar fi juruit iubirea!..

O rușine și o emoție ce le stătea atât de bine le împurpura obrazul, iar mâinile ce se întâlneau în frământarea lor nebună — mânau torente de foc ce le treceau prin inimi, dar glasul rațiunii și al tradiției se făcea auzit la timp.

— Acum văd, adaugă primul muncit de un gând, desinteresarea asta sufletească a generației noastre, nu se poate pune numai în spinarea crizei postbelice, cât și faptului că ne-am depărtat de tradiție. Sfânta tradiție care a știut să conserve o limbă și — un popor — în mijlocul furtunilor, sub biciuirea nemiloasă a lungilor ani de bejenie.

— Dar vezi bine, că nu se poate urma întocmai tradiția, intervine cel de al treilea; și în aceasta să recunoaștem o calitate a generației de azi. Las la o parte evoluția progresivă și mă refer numai la dorința fiecăruia de a-și găsi echilibrul moral, potrivit și pașii în ritmul vremurilor noi.

Ceilalți doi, au oftat resemnați.

În jurul lor, natura își schimbă straiul. Cu gesturi largi de unchieși legendar, pământul transpiră aburi calzi, scoțându-și cojocul. Acelaș soare le străjuiește tuturor simțirea.

CAZACU M HAIL  
cl. VII. E. M. B.

# „SBURĂTORUL“

O analiză sau o parodie a baladei lui Heliade Rădulescu? Un nou tip de fortăreață sburătoare americană? Sau un titlu de roman de senzații ieftine — cu 15 lei trăiți cea mai minunată aventură a secolului? Nimic din toate acestea. Vreau numai să fac un fugitiv istoric asupra primelor încercări aviatice din țara noastră. Deci, titlul complet ar fi „Sburătorul român”. Nu mă voi mărgini numai la date istorice ci voi urmări, ca și cronicarul moldovean, istoria și legenda. Legenda prezedo istoria, îi voi da și eu întâetatea:

Este cunoscută povestea meșterului manole. Ei bine, acesta ar fi părintele aviației române. Aduceți-vă aminte că Neagoe Basarab, din dorința de a-și păstra exclusivitatea capodoperei dela Argeș, a dispus ca schelele să fie dărimate, astfel încât meșterii să nu poată pleca, să zidească și în altă parte asemenea minunăție.

Și atunci, Meșterul Manole, în disperare de cauză, a conceput o idee sublimă, dovedind odată mai mult, valabilitatea dicționarului:

„Mintea Românului cea de pe urmă, le bate pe toate”.

Anume, a încercat o evadare pe calea aerului:

„Meșterul gândea  
Și el își făcea,  
Aripi sburătoare.  
Din șindrii ușoare.  
Apoi le ntindea  
Și'n văzduh sărea”.

Destinul lui însă, era pecetluit. Se vede că așa a fost să fie: Mănăstirea Argeș să rămână o operă sui-generis. Legenda spune mai departe:

„Dar pe loc cădea,  
Și unde pica,  
Trupuși despica”.

Obiectivitatea mă împiedică să dau curs liber lirismului. Totul nu este decât poveste, istoria n'a izbutit să dovedească nici măcar existența meșterului.

Un lucru însă e cert: legenda a luat naștere chiar în epoca în care omenirea era preocupată mai mult ca oricând de problema zborului. Astfel, Leonardo da Vinci, era obsedat de realizarea unui aparat care să îngăduie omului să zboare, folosind aripi articulate, asemănătoare cu aripile păsărilor. Tot cam în aceeași vreme, un călugăr englez, Oliver din Malmsburg s'a lansat dintr'un turn, cu niște aripi de fabricație proprie, neisbutind însă să se înalțe spre cer, ci numai alegându-se cu un picior și două coaste frânte. Sic fatum: realitatea e crudă, adevărul neverosimil, viața extravagantă. Orice pornire nobilă, orice aspirație înălțătoare este înăbușită de noroiul vieții.

Puțin mai târziu, matematicianul italian Giambattista Dante, a făcut și el niște exerciții de zbor, însă mai norocos decât englezul, s'a ales numai cu piciorul frânt. Era un progres simțitor, totuși: fuseseră economisite două coaste.

Din toate acestea reiese că poporul român încă de acum patru veacuri era preocupat de problema zborului, iar legenda sburătorului ghinionist, Manole, este un ecran îndepărtat al experiențelor ce se făceau în țările străine. Lăsând însă deoparte legendele și trecând la realitate, este de observat faptul că la noi există o destul de veche

tradiție aeronautică. Primul avion, în adevăratul înțeles al cuvântului, a fost construit de românul Vuia, în anul 1903, deci înainte de aparatul celebrului Santos Dumout.

Vreau însă să pomencesc despre o altă încercare de zbor dela noi, pe care timpul ingrat a apertenut cenușa uitării. Este vorba de aparatul beizadelei Grigore Sturza, construit în preajma anului 1870.

Publicul era lacom de progres, iar puținele încercări aviatice, unele comice, altele deadeptul tragic, nu-l satisfăceau. Prins în vârtejul vremii, dumnealui Grigore Sturza, s'a simțit obligat să născocoască un aparat de zburat. Nefiind novice în materie de invenții, creese doar o bicicletă cu aburi, un contrabas cu clape și o „mașină de sucit cigări de tiutiu”. a hotărât să-și aplice cunoștințele de mecanică la zbor. Și într'adevăr, după multă transpirație, inspirația nu poate exista fără concursul glandelor sudoripare, aparatul beizadelei, un fel de planor cu aripi de liliac, văzu lumina zilei la 15 Martie anul de grație 1871. Rămânea acum problema experienței. Fie din neîncredere în propria sa operă, fie din dorința de a împărți gloria cu un semen, conu Grigore l'a însărcinat pe antrenorul său sportiv, Spinzi, să facă proba aparatului. Dece l'a găsit to-mai pe Spinzi? Pentru că voia să-i dea o dovadă de recunoștință. Antrenat de neam, beizadeaua ajunsese un atlet desăvârșit. Se vorbea chiar că se plimbase zilnic cu un vițel în brațe, până când acesta devenise taur în toată firea. De aci porecla de Sturza-Vițel, care i se dăduse. Cum am spus, pentru a-i mulțum lui Spinzi, cu concursul lui izbutise doar Sturza să iasă la plimbare cu vițelul în spate, îl numi pilotul aparatului său.

Locul experienței fusese hotărât la moșia Cristești, din județul Suceava. În mijlocul satului se ridicase un foșor înalt de unde urma să se facă însarea planoului.

Vestea despre „pasărea de lemn” se răspândise în tot tinutul, și ca adunate de falnicul unui Pinda, nouă sate se strânseseră, pentru a vedea minunăția. Nimic nu a fost neglijat. Precum în evul-mediu, expedițiile războinice erau însoțite de trubaduri, care să cânte măreția faptelor, tot astfel și acum fusese chemat să se inspire din zborul neamtului și vestitul lăutar, moș Spiridon cobzarul.

În mijlocul aclamațiilor entuziaste, seoseste calm și Spinzi. Se urcă în foșor, salută mulțimea, ia loc în foșor și în încordarea generală... își dă drumul în gol.

Dar vai! Nimienicia omenirii! Spinzi se prăbuși la pământ, val vârtej, cu aparatul peste el.

Noroc că privirile tuturor erau îndreptate în sus, în spre înaltul cerului, vrând să urmărească zborul. Astfel, nimeni nu a văzut prăbușirea noului Icar, spre pământul de care voise să se deslipească. Nenorocitul, uitase că mâna de pământ din el voia pământ nu neaut, și aripile accesorii s'au distrus, ca aripile unui flutur avid de lumină.

Trista soartă a lucrurilor omenesti! Deșertăciunea deșertăciunilor! Din foamea de ether a blizadelei și a lui Spiozi, a rămas numai un morman de frânghii, scânduri și pânză. Iluzii spulberate, aripi frânte, cenușă peste toate.

Ștefănescu A. Ioan, c. VIII a L.M.B.

# MORMINTE VII

Trenul pufului din greu pe linia ce însoțește coasta înaltă a mării și sunetelor stridente ce vesteau apropierea vreunei gări, se pierdeau în imensitatea perdelei de păslă care pardosea una din tristele zile ale toamnei.

În tric-tăcutul roților de fier, cântecul efemer al trenului, gândurile-mi se învâlmășeau în sufletul meu aducând în aureola amintirii, clipele fericite ale bătrânului... odinioară! Mă vedeam în uniforma tanțoasă, în clasa V de liceu, mergând cu ghiozdanul în mână, pe aleiatrandafir a parcului, în tovarășia caldă a unui dintre cei mai buni prieteni ai mei: discutam parcă... de sinteze și agitam problema de veacuri a școlarului; „Ce mă fac dacă m'ar întreba la sinteze ce nu știu?” Intristarea pe care-o încercam meditând asupra acestui dubiu se pierdea în mireasma garoafelor și zâmbetul gingaș de vioarele, ce se înclinau ușor la adierea zefirului, ne lua cu farmecul lor toate îngrijorările! Au urmat zile... examene... frământări tresătoare, până când lista de pe geamul înalt al școlii ne vestea promovarea; în acele momente am trăit bucuria școlarului ce promovează alături de Mircea uitând de parc de lume, de tot ce ne înconjură: eram aceiași colegi care în timpul cursurilor, la vreo oră mai grea emoționați ne îmbărbăteam: „Lasă nu te mai pripii, nu vezi s'a trecut de foaia noastră!”

S'au scurs apoi zile în ritmul sacadat al vieții până când într-o dimineață prietenul meu pleacă în satul natal: Timpul petrecut împreună îmbujorase veselia mea; zilele se înmănunchiau ca petalele unui trandafir, mai întâi vesele apoi — ispășite — de soroc se vestejeau și se pierdeau în pământ ce mistuie totul în uriașu-i pântec!

...Când totul părea mai interesant, — o cramponare și un țignal prelung anunță: „Carmen-Sylva”, — trezit dintr'un vis atâr de frumos prin îmbulzeala culorilor am coborât îndreptându-mă spre Sanatoriul ce străjuiește ca un falnic domn pe malul mării înspumate!

Dragostea pentru Mircea, în chemarea-i instinctivă mă mâna cu pașii iuți spre locul de suferință al aceluia care altă dată mă mângâia în clipele triste sau mă înveselea cu voiașii sburdalnică, ori de câteori terminam lecțiile.

Gândul nenorocirii lui Mircea, acum îmi umplea ființa și pe măsură ce mă apropiam de destinație drumul mi se părea mai lung și mai insuportabil; îmi scânteiau prin minte mii de întrebări: mă întrebam chiar, în nimicnicia-mi „Cum voi putea — alături de un tuberculos?”... răspunsul însă veni mai târziu când vestitorii compătimitorii îmi scaldau obrazii și când suflul suferinței lui Mircea străpunse, ca un fulger năpraznic, inima-mi de coleg nedespărțit.

Răpit de gânduri și nesiguranță în cele din urmă mă aflai în fața unei porți triste fără zăvoare, ce lasă prilejul oricărui isbit de soartă să intre neturburat în „mormântul viu” unde oamenii cu chipuri puhave mai trăiesc încă! Împărăția suferinții este împrejmuită de un cordon de pomi cari în suflul vântului dușmănos de toamnă grăiesc totul: a cântat o simfonie, tristă, apăsătoare, o tragedie a chipurilor ce se târăsc prin viață, în spatele lor! Frunzele gălbejite își părăseau ramurile găzduitoare ce biciuiau triste, în urma lor, vâzduhul. Șueratul trist al vântului ce se scurge printre pomi amintește o tragedie similară cu cea a „frunzelor gălbejite” în care eroii, de data aceasta, sunt oamenii.

Alei triste străpung perdeaua de pomi, ele se strecoară ușor pe lângă tulpina sau coroana, lăsată în jos, a pomilor; pe aci, aceia ce mai suflă încă prin puterile pierzânde, colindă către pașii nesiguri către ținta înfricoșătoare. Brazdele de flori stau ca un viu peisagiu în fața clădirii Sanatoriului: printre bulgării răscoliiți de vânt, se mai vedeau câteva frunze vestejite, la care trecătorii desnădăduiții priveau cu durere ca la visurile lor de odinioară... Clădirea, un titan de piatră, privește negrăitoare spre întinsul apelor, către abisul pieririi; pereții vesnic înmărmuriți, de suflul morții ce planează ca o acvilă nesățioasă în vâzduhul întunecat de durere al „mormântului viu”, privesc cu indiferență la cei ce le trec prin față!

Totul părea aci funest mai ales că toamna venea să acopere cu aripile-i întunecate, suferința și desnădejdea

## II

Culoarele Sanatoriului, care găzduiau atâtea uși închise, gemeau din când în când de sgomotele ultime ale vreunui ce se sfârșea. Înmărmurit de gândurile-mi triste și de spectacolul mohorit al acestor culoare, băjbăiam în liniștea grăitoare, fără să 'ntălnesc măcar o ființă: clipele prevesteau funestul în care intrasem în dorința de a-l vedea pe Mircea, poate pentru ultima oară și liniștea mormântală parcă îmi suna durerea ce mă așteaptă.

Dezorientat prin labirintele morții, văzui la întâmplare în una din ușile numerotate discret 248: cu toate că repetam gestul insistent nu primeam niciun răspuns, așa că inima-mi în teame-i crescând mă arunca tot mai mult pe plaiul de spasm. Tăcerea fu ruptă deodată, în fundul culoarului, de scârțâitul leneves al unei uși ce scotea în afară o figură roasă de suferință, care îmi făcu un semn binevoitor să mă apropii; fără să-î mai salut îl întrebai de colegul meu. Omul cu o liniște își controlă puțin gândirea și după un gest schimonisit șueră din spasmul greoiu al sufletului său: „A murit, mi-a luat-o înainte puștiul!”...

Ce a urmat după aceste cuvinte nu mai miamintesc deoarece abia după două ore mă trezisesem mângâiat de mâinile doctorului încărunțit care în ceasul din urmă poate, mângâiaseră cu aceiași blândețe părintească obrajii lui Mircea! În haosul durerii, al regretului și nesiguranței bătrânul ocrotitor m'a condus în camera unde prietenul meu se sfârșise: era aceeași, unde mai înainte aruncasem ochii pe numărul vizibil 248... Ușa deschisă de perete lăsă să se imprăștiie un aer tixit; pereții împodobiți cu cearcăne negre de funingene întunecau mai mult colțurile, unde lumina firavă a unei lămpi se străduia să pătrundă; lângă perete un pat mic, sărăcăcios, iar în mijlocul odăiței o masă gârboavă de ani la care poposea, cine știe de când, un scaun ce-și pierduse culoarea, așa cum cei ce-l acoperiseră cândva își pierduseră viața. Indemnă de o voce neauzită mă așezai pe scaunul mesei; apăsarea sufletească parcă mă părăsise și cu ochii cercetători voiam să-mi imaginez figura care dispăruse, poate, în același loc unde stăteam și eu! Totul era zadarnic în acele momente și durerea mistuitoare mă târa în lumea realității; lacrimile-mi părăseau obrajii scaldând masa pe care odinioară și Mircea în vitregia sorții neînduplecate, o scâldase. Acuma am simțit pentru prima oară durerea și într-o cămăruță de coșmar am vărsat întâia oară lacrimi pentru durere!

Cu inima sfârtecătă am părăsit cămăruța unde murise Mircea am părăsit culorile triste ale sanatoriului ce găzduiau o sumedenie de „morminte vii” care într'un ritm sarcastic ventilează sufletele desnădăjduite. Despărțit de bătrânul medic, cu obrajii umezi am pornit înapoi, pe calea desnădăjduirii așa cum foarte puțini au fericirea să o facă! Totul trist și pustiu niciun om, nicio vietate nu mi ieșise în cale deși străbătusem o o bună parte din drum: doream să văd un suflet ca să pot scăpa astfel dintro încleștare chinuitoare; întunericul ce se cernea tot mai mult peste noaptea sufletelor din sanatoriu îmi răpea tot mai mult din orizontul târzielnic și-mi mărea tot mai mult îngrijorarea fricoasă.

Ultimile frunze isgonite de pe ramuri de lureșul vântului se așterneau în cale-mi... pe cărăruia tristă glasul unui rob al „mormântului viu” rătăcit printre firele vieții, fredona cu o voce stinsă, desnădăjduită

E greu să lupți cu viața

Și să înfrângi durerea

Când nu mai ești nimic!...

Refrenul isbit de ramurile triste, perdeaua întunecoasă a nopții și crivățul sălbatec mi-au improvizat tragedia sufletească ce vine și se stinge în mormintele vii!

...Aci fusese și Mircea!..

### III

Vântul sorții singuratic, care cândva alun-gase în câmpia nesfârșită a Rusiei pe Pușkin, ve-

nea acum mai vijelios să mă alunge și tot odată să-mi spulbere nădejdea fericirii!

Tumultul naturii rostogolea în sufletul meu valuri de durere... Pierdusem un coleg!

Jipa Gheorghe cl. VIII L.M.B.

## PRIMEȘTE-LE...

În cupa mâinilor adun  
Lătrămi de mărăgăritare.  
Pe când mă doare-un dor nebun  
Și inima mă doare.

Din lacrimi împletesc o salbă  
Albă dalbă de mărgele  
Și într'un buchet cu flori de nalbă  
Teș vălul dorurilor mele.

Primește-le copilă dulce  
Cîn nepribănit în floare  
Zefirul dorului le duce  
Le duce 'n fulgii de ninsoare.

Martin Nineta, cl. VIII L. C.

## DE MULT

De mult... de mult... de-o veșnicie sau mai puțin  
Nu mai știu să socot.  
Visam că am să pot  
Din nisipul omenesc  
Să împletesc  
O funie de adevăr de-un cot...  
Tinerete gingașe în agonie!  
Vis de adolescent:  
Perlă de ciment  
Amor... Platoneală... Proștiie...?

De mult... de mult... de-o veșnicie sau mai puțin  
Nu mai știu să socot.  
Mi-am despletit haina de suflet  
Și lăna de vise roasă de molii, neînțelegătoare  
Am asvârlit-o ca pe-un tunet.  
Și am călcat-o ca pe-un șarpe nveninat în picioare.  
Ce-a mai rămas din tinerețe am făcut un ghem,  
L'am pus pe nicovăla artei  
Și cu ciocanul orb al soartei  
L'am modelat în murmur sfânt de requiem.  
Din placa de suflet  
Mi-am tăiat penele multe și-o paletă goală  
Mi-am ucis omenescul umblet  
Și cu simțiri neomenești n'am așezat în a naturii sală

Am întins pânza fumurie a vieții de lut  
Pe-al nebuniei candelabru...  
Apoi, cu mâini de ceară... de cadavru  
Povestea tristă a copilăriei mele am așternut  
A fost de mult... de-o veșnicie sau mai puțin  
Nu mai știu să socot!  
Nu vreau  
De fapt.

Oiteanu Aurel, cl. VII L.M.B.

# MENTALITATE SPORTIVĂ

Căutând cauzele care au determinat încetarea evoluției sportului în țara noastră, desigur că ne vom lovi pe lângă cele de ordin material și de cele de ordin moral. Dar ce e rău, e că aceste din urmă cauze nu pot fi înlăturate atât de ușor.

E normal ca unui popor de curând intrat pe linia civilizației să-i lipsească multe, dar în timp ce lipsurile materiale sunt ușor împlinite, mai cu seamă la noi cele morale trebuiesc trecute printr'o lungă metamorfoză spre a deveni nu lipsuri, ci însușiri, nu cronice, ci în spiritul vremii și cu o valoare universală.

Ideia sportului a fost propagată în ultimele două decenii și a început să prindă având ca rezultat înlăturarea multora din neajunsurile materiale. Dar nu ne putem mulțumi cu aceasta și nu putem spune că noi avem sportivi mulți și neavând mulți, desigur că ne excelăm prin cei buni.

Considerând acum ca științe cauzele materiale (ca lipsa obiectelor sportive, a terenurilor etc.), să ne oprim puțin asupra cauzelor morale de care cred că depinde viața sportului românesc. Ei bine, astăzi când se tinde spre o cât mai largă difuzare a îndeletnicirilor sportive, unul care ar dori să facă sport, are de luptat încă (privind și în trecut).

Pe lângă că nu are timpul necesar formării atât muncitorul manual cât și cel intelectual, (în timpul liber muncesc pentru înmulțirea veniturilor) el se lovește și de neîncrederea cu care e primit de public și chiar nevoit să audă ironiile publicului veșnic nemulțumit. Dar aceasta ar fi ușor de învins dacă tânărul care se simte inclinat spre un anumit sport nu s'ar lovi în primul rând (și în majoritatea cazurilor) de rezistența părinților. Acesta e unul din puternicele cauze care împiedică mărirea numărului sportivilor. Credința părinților este (și în felul lor au dreptate) că toate sporturile, nu sunt decât mijloace pentru nenorocirea copiilor, care riscă să rămână cu defecte fizice de neînlăturat și pe deasupra, mai întâlnește nu arareori și expresii că „vei mânca foot-ball" sau „vei dormi pe teren"; care desigur că sunt argumente hotărâtoare pentru viitorul sportiv.

Privind acum și sportivul în sine, bineînțeles care a evoluat, observăm și aici câteodată, lipsă de cavalerism și aere de mare sportiv, când vede că e apreciat; ceva mai mult, când i se face o ofertă fabuloasă,

caută să se războiască cu toate legile țării spre a câștiga dreptul său.

Și-atunci și în cazul inconvenientelor primei categorii, și în cazul sportivului format desigur că persoana în cauză, nu pierde chiar atât de mult, cât pierde sportul în persoana sa și a multor altora care fac la fel.

Dar a sosit timpul, când poporul trebuie reconfortat prin sport în primul rând și deci timpul când trebuiesc lăsate la o parte și ideile fixe ale părinților ce-și arată dragostea într'un singur sens și diferite ambiții personale, cari dăunează mai întâi sportului, apoi țării și apoi sportivului. Dacă ne-am transpune în spiritul unor vremi trecute bineînțeles în domeniul sportului ar trebui să spunem: „Deșteaptă-te române și pe tărâm sportiv".

TIPA V. RGIL  
cl. VII- L. M. B.

---

Cultura noilor timpuri nu este evidențiată numai prin *giganticul pas de înaintare* al spiritualității neamului omenesc, ci ea poartă și pecetea unei regenerări corporale, care își găsește expresiunea brăzdată în mișcările sportive moderne.

Sportul, în multiplele lui forme de manifestare, deabia mai poate fi despărțit de imperativele vieții noastre de toate zilele, deoarece tot tineretul de pe acest glob se află mobilizat în teabăra sa. Desigur că oamenii, cari îi sunt străini și se opun dăunătoare ascensiunilor de manifestare ale sportului, nu-i recunosc însemnătatea și-l confundă mereu și greșit cu nebunia recordului sau cu frâmbițarea aparentă a recordului, deși sportul, e bine stabilit, prezintă tendința întru însănătoșirea și învoințirea corporală a omului. Înțorcerea la natură, necesitatea de felurite exerciții ale sportului, este pentru întărirea corporală a omenirii de o însemnătate excepțională. Aceasta în nici un caz nu aduce cu sine o degenerare a culturii; ea cel mult adevărește mai concret adevărul preconizat de înțeleapta frază din antichitate: „Mens sana in corpore sano".

Pasul de înaintare al spiritualității omenescii nu va fi cu nimic împiedicat în tendința sa prin desvoltarea manifestărilor sportive ale timpului de azi. Din contra, prin creșterea unui neam sănătos și tare,



# Extragerea veninului

De câțva timp, veninul șerpilor a căpătât numeroase utilizări medicale și o serie de cercetări de laborator au mers până acolo, încât au lăsat să se întrevadă că anumite feluri de venin ar fi utile în lupta contra cancerului.

Numeroase preparate medicale au aștăzi la bază veninuri de șerpi și este ușor de înțeles că în asemenea condiții crescătoriile de șerpi au cereri din ce în ce mai mari de venin. de curând, recoltarea veninului era făcută de specialiști îndemânați care sileau șarpele să muște buza unui pahar și apoi apăseau capul reptilei, în dreptul glandelor care secreta veninul. Prin această comprimare veninul e silit să se scurgă prin colții găuriți și să cadă în pahar. Veninul are o culoare galbenă, asemănătoare sucului de portocală. Metoda aceasta este destul de simplă și rapidă, dar veninul selectat este amestecat cu o cantitate de mucus din gura șarpelui, și uneori cu puțin sânge, atunci când șarpele se rănește mușcând violent buza paharului sau mușcându și propria gură — ceia ce se întâmplă destul de des. În acelaș timp apășarea violentă a glandelor secretoare de venin provoacă unele răniri ale fibrelor mușchiulare, cu urmarea că la următoarele „mulgeri” cantitatea de venin devine din ce în ce mai mică.

Pentru un crescător de șerpi care transformă în bani fiecare gram de venin, acest fenomen nu este îmbucurător.

Iată de ce crescătoriile de șerpi au adoptat imediat un aparat electric pentru extragerea veninului — aparat inventat nu de mult de un specialist în studiul reptilelor.

El a plecat dela ideea că orice mușchi cărui i se aplică un curent electric se contractă. În consecință, dacă se face să treacă un curent electric prin mușchii care acționează glandele de venin ale unui șarpe veninul va fi expulzat din glandă întocmai ca atunci când șarpele îl emite în mod natural. Aceasta înseamnă că operația „mulgerii” se reduce la minim, șarpele suferă puțin iar veninul obținut este curat.

Acest extractor electric funcționează în modul următor: se pune în legătură corpul reptilei cu unul din poli unei bobine de inducție, iar capătul celălalt se aplică pe falca superioară, la jumătatea distanței dintre ochi și țeastă. Punctul exact unde trebuie înfipt cei de al doilea pol al bobinei se găsește repede prin experiență.

Desigur că operațiile acestea se fac după ce șarpele a mușcat buza unui pahar.

Mușchii glandelor de venin se contractă sub acțiunea descărcării electrice și veninul țășnește curat.

Intocmai cum se mulg ugerile unei vaci trebuiec mulse ambele glande de venin.

Toată operația durează mai puțin de un minut.

După două săptămâni glandele sunt din nou pline cu venin și operația foarte fi repetată.

Șerpii mari și speciile tropicale dau până la doi cm.<sup>3</sup> de venin la un muls.

Veninul astfel muls este centrifugat apoi pentru îndepărtarea tuturor impurităților. Veninul purificat prin centrifugare este uscat în vid și se obțin cristale mărunte care pot fi utilizate în medicină și în lucrările de laborator.

Alexandrescu Nfcu  
cl. VIII L. M. B.

## Mentalitate Sportivă

(urmare din pag. 14)

el va găsi rezerva necesară pentru sprijin și rezistență. Cuceririle epocale ale medicinei și cunoștințele folositoare ale igienei sunt desigur, pentru omenire de o însemnătate imensă, însă izvorul cristalin al sănătății, din care izvorăște lichidul veșnic al tinereții, este și rămâne sportul. Lumina, apa, aerul, sunt în împărăția lor tot atâtea medicamente cu puteri vindecătoare care sunt la dispoziția discipolilor lor cu un belșug risipitor și le modelează sufletul spre o bucurie de viață mai zămbitoare. Cine se dedică sportului în orele sale libere și de recreare, acela săvârșește o faptă bună chiar față de sine, căci acest păcat prescris odinioară ca un potrivnic al spiritului, s'a transformat cu timpul într'un izvor binefăcător de sănătate al omenirii.

Ca important factor de cultură, sportul trebuie astfel înțeles și practicat în toate școlile, unde acțiunea sa trebuie să se facă resimțită din ce în ce mai mult.

IBRAHIM S. IBRAHIM  
cl. VIII L. M. B.

# ÎNTRU NOI

Am socotit că este o datorie față de noi, colaboratori ce pentru prima oară încercăm o unire pe plan spiritual, înmănunchind într-o aceeași publicație, fructul cugetării noastre, de a aduce la cunoștință un caz regretabil ivit printre noi. Datoria se impune cu atât mai mult, cu cât constatăm cu satisfacție diversele preocupări, din manuscrisele primite — în care fiecare suntem noi cei adevărați, abstracție de timpurile excepționale prin care trecem și unde după înclinările fiecăruia, încercăm să prindem pe hârtia, substanța unei clipe fugitive.

Este vorba de *Carp Silvia* din cl. VIII L. D. I. care a comis un act de „îndelicatețe” față de sine și față de noi, cei cari ne străduim să dăm la iveală câte ceva, să gustăm din fiorul creației literare; și emoționați, atunci când vă înfățișați cu lucrările voastre redacției, în așteptarea unui cuvânt de încurajare, vă mângâiați cu ideea firească că în definitiv „atât am putut crea”. Am numit-o îndelicatețe pentru că a îndrăsnit să vină cu lucrarea altuia' obosindu-se doar să o semneze și să înstrăineze pe ici pe colo câte ceva din versurile poetului D. Iacobescu — luând „Nocturna” din volumul „Quassi” și publicând-o în numărul doi al revistei noastre, cu același titlu. Bine înțeles ca asigurarea că lucrarea e originală, confirmând-o prin iscălitura sa, alături de emblema liceului Domnița Ileana. Dăm mai jos ultima strofă a poeziei autorului pentru a se putea vedea asemănarea isbitoare și pe care o veți confrunta-o cu „poezia” elevei. Concluzia firească care s'ar impune și ar îmbrăca indignarea noastră în tuturora, o supunem judecății fiecăruia.

Doar unul stă deoparte — un tânăr trubadur  
Desmiardă melancolic o liră fără strună  
Apoi furios spărgând-o de pomii dimprejur  
Se cațără pe o scară și miorlăe la lună.

Am admirat căldura cu care a-ți venit să colaborați și ne am entuziasmat de încercările voastre de a vă menține într-o lume curată, ideală care este lumea artei în fiecare lucrare am întâlnit fiorul cald ce v'a străbătut și îndemnat la creație. Iar ca o dovadă a aprecierii noastre, am mărit numărul paginilor.

Am spus în fiecare lucrare și totuși există grade de comparație și la această chestiune. În ce constă superioritatea uneia față de alta? Răspundem: numai în felul cum cineva a reușit să transpună și să însuflețească lucrarea, dându-ne aproape întreagă emoție ce l-a stăpânit.

*Bathali Aurelia* cl. II L. D. I. Mărturisim doar regretul că nu ne-al dat puțința unei selecțiuni. Ne așteptam la lucrări în care tineretea năvalnică să fie pecetea ci nu sobrietatea și tristețea ca în „Jertfa lui Zalmoxis”.

*Radu Nicu* cl. IV. L. M. B. — Am admirat frământarea-ți nobilă și ne asociem dorinții tale de a voi o lume mai bună, în care iubirea să fie cimentul durabil al solidarității și războiul doar în basme pentru generațiile mici să mai fie amintit.

Dăm mai jos o strofă din „Inchinare”:

Doamne, fă din nou să vie  
Fiul Țău cel Sfânt și Bun.  
Să ne aducă bucurie  
Să ne mântue de tun.

*Popescu Paula* cl. VII L. D. I. — Dacă oda „Lui Eminescu” s'ar fi meșinut în același tempo ca versurile pe cari le publicăm, lucrarea ar fi fost cea mai reușită din câte am primit:

Vrăjită și-a fost lira  
Și cântecul vrăjit.  
Când ai cântat iubirea  
De coarda ce ai strunit!

*Abdula Szazi* cl. VIII L. I. Puterea de creație și observație de care dai dovadă până ce și în alegerea momentelor te îndreptățesc să continui. Nu ai de făcut decât un pas spre „artă pentru artă” și acesta e alegerea subiectului, tema în jurul căreia să brodezi ceva.

*Mereuță Vasile* cl. V. L. M. B. Bine ar fi ca „Primăvara” pe care o vestești în versurile tale, să fie așa cum o dorim, o adevărată renaștere spre o viață mai bună; și în care:

Vrăbiuțe guralive  
Se tot ceartă prin zăvoi:  
În lungi siruri monotone  
Vin cocorii iar la noi.

*Marinică Theodorina*: cl. VIII L. I. Suavitatea descrierii cucerește. Ai reușit să redai sentimentul viu sacrificial formă. Ar fi bine dacă s'ar ajunge la un echilibru între formă și fond.

*Haret Andrei* cl. V. L. M. B. Ai mare ușurință de versificare, dar nu e totul pentru a încheia o poezie. Aceasta o știi și totuși ne-ai pus la încercare. Și apoi nu ne împăcăm cu banalitatea subiectelor trimise.

*Bolocan Ion* cl. IV L. M. B. Ținem seamă de dorința ta, dar aprecierile cât și gustul ce l-ai avut, le vor face cetitorii noștri. Iată-ți epigrama unei domnișoare învățătoare la grădinița de copii, care s'a logodit:

La grădina-ți domnișoară,  
Vine azi cum văd unul  
Învățătură să-ți ceară  
Încă un „sărman copil”!

*Martin Ninetta* cl. VIII L. C. „Teză la germană” schiță veselă. Într-adevăr ne-am veselit și noi aruncând o privire conșuși de pana-și, prin colectivul clasei.

*Constantinescu Sergiu* cl. VIII L. M. B. N'am vrea să-ți sdruincinăm credința în „Menirea scriitorului din literatura contemporană”. Dar „să lăsăm posterității adevărate opere de creație, mărturie a talentului și oglinzi fideli a veacului nostru”, nu credem că am realiza mare lucru... **Gomitatul**

# S'a găsit un diamant enorm de 530 carate și o pepită de aur de 70 kg.

Pentru a se obține un kilogram de diamant, trebuie în general să se taie, să se sfărâme și să se spele tre-o 14,000 de kg. de „pământ albastru”. Munca aceasta necesită desigur un timp îndelungat cât și o mare masă de lucrători.

Găsirea unor diamante mari, sunt pentru concesiunile minelor adevărate cadouri ale pământului. Astfel, acum câțva timp a fost găsit în Yangema, în vestul Africei, un diamant care cântărește 530 de carate și care a fost botezat „Steaua Stevrei Lene”. Yangema se găsește în inima unei țile de nepătruns, cea mai apropiată localitate fiind la 200 km. Geograful R. Junner a creiat aici o stațiune de cercetări, care în scurt timp a atins o producție de 299.000 de carate diamant.

Aproape în același moment când se anunță găsirea acestui diamant, se scotea la suprafață în minele Marilor Lacuri, la Costermans, în Congo Belgian, o enormă pepită de aur de 70 de kilograme. Este un bloc mare, care seamănă cu o piatră mare galbenă și care este păzit și noaptea de un detașament înarmat. Măsurile acestea de pază sunt întrebuintate de altfel în toate regiunile aurifere ale globului. Astfel în extremul Nord Canadian, șeful poliției generalul Wood dispune de un corp blindat, de o escadriță aeriană, de faimoșii polițiști călări și de un grup de automobile blindate ce transportă producția minelor Paza bună... trece primejdia!

Predeștu M. Virgilius-Cornel  
et. VIII-a L. M. B.

## Șaradă

Predeșcu M. Virgilius  
et. VIII-a A. L. M. B.

Prima parte e formată  
De-un pronume personal  
După cum se vede bine  
E ceva foarte banal  
Partea doua e compusă  
Din o piesă de război  
Ce am auzit-o adesea  
În oraș aici la noi!  
Tot cuvântul e un lucru  
Foarte rar. Ca o franzeală!  
Nu-l găsește chiar orcine  
Ci doar cei ce au cartelă!

(R-Tu-Tun)

# Fuga vocalelor

C — N — P — — T — — — S — R — — D —

Înlocuindu-se liniuțele cu vocale, să se găsească un cunoscut proverb românesc.

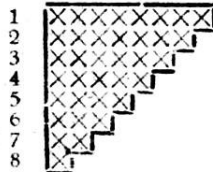
R = (C I N P O A T E O A S E R O A D E)  
N

## O rădăcire ciudată

Un „cetățean” al unui stat din Europa, vrând să ajungă într'un „județ” din România, a nimerit într'un „oraș” Bulgăresc. Care e numele orașului?

R — Rus-Cluc — Rusclic

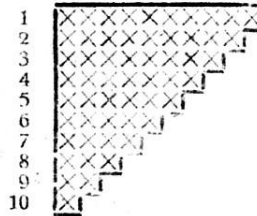
### I. Triunghiul Idille



ORIZONTAL: 1) Manifestarea simpatiei, cu muzică. 2) Ca dragostea, azi este mâine, nu-i. 3) A pozești pe larg. 4) Degajă. 5) Nume de fată. 6) Muncește țărânu! 7) Când nu negi. 8) Vokală

VERTICAL: La fel

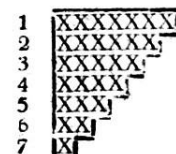
### II. Triunghiul !?



ORIZONTAL: 1) Poză cu defecte. 2) Îndemănare 3) De o exactitate perfectă (pl.) 4) A gonit întunericul. 5) A cânta ca păsărele. 6) Slăbiciunea organelor. 7) Cească. 8) Chem rațele 9) Notă muzicală. 10. Vokală

VERTICAL: La fel.

### III. Triunghiul lui E.



ORIZONTAL: 1) Horă, țepăn sau butoiu. 2) Interpretază operele sfinte. 3) Moarte oficială. 4) „beget!” 5) Stăru de Polon. 6. Si frantuzește și latinește. 7) Sarpe.

VERTICAL: La fel

Marton Eugeniu

VIII A. L. M. B.

# ZĂRI ALBASTRE

Revista societății culturale „Liceul Mircea cel Bătrân”

Apare sub conducerea unui comitet

Președinte: **Cozacu Mihail** — Responsabil: **Jipa Gheorghe**

Redacția: Str. 11 Aprilie No. 3